

Utbildningsplan för socionomprogram, 210 hp

Bachelor Programme of Social Work, 210 Credits

1. Kod, omfattning och fastställande

Programkod	SPNU
Omfattning:	210 hp
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Beslut:	2018-02-14, Pedagogiskt kollegium
Reviderad, datum:	
Giltig från och med:	Höstterminen 2018
Ansvarig institution:	Institutionen för socialvetenskap
Akademisk examen:	Kandidatexamen i socialt arbete
Yrkesexamen:	Socionomexamen
Undervisningsspråk:	Svenska

2. Behörighetskrav

Grundläggande behörighet

För antagning till socionomprogrammet vid Institutionen för socialvetenskap vid Ersta Sköndal Bräcke högskola krävs grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå. Ersta Sköndal Bräcke högskola tillämpar föreskrifter om grundläggande behörighet i 7 kap. 5 § i högskoleförordningen (1993:100) samt Universitets- och högskolerådets föreskrifter om grundläggande behörighet (UHRFS 2013:1).

Särskild behörighet

För antagning till socionomprogrammet vid Institutionen för socialvetenskap vid Ersta Sköndal Bräcke högskola krävs att sökanden förutom grundläggande behörighet uppfyller kraven på särskild behörighet för utbildningen. Ersta Sköndal Bräcke högskola tillämpar föreskrifter om särskild behörighet i 7 kap. 8-10a §§ i högskoleförordningen (1993:100) samt föreskrifter i UHRFS 2013:2 om områdesbehörigheter vid antagning till socionomprogrammet. Således ska den sökande uppfylla följande krav på särskild behörighet: Matematik B (alt Ma 2a alt Ma 2b alt Ma 2c) + Samhällskunskap A (alt Sh 1b alt 1a1 + 1a2) (Områdesbehörighet 5 eller A5). Generellt gäller att krav på särskild behörighet i angivna ämnen innebär lägst betyget Godkänd eller 3 eller E i varje ämne där inte annat anges.

Särskild behörighet för antagning till kurser inom program framgår av respektive kursplan.

3. Examen

Socionomexamen (Bachelor of Science in Social Work) uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 210 högskolepoäng (hp) och kan visa sådan kunskap och förmåga som krävs för självständigt socialt arbete på individ-, grupp- och samhällsnivå. För socionomexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 hp.

Studenten har möjlighet att efter sex terminers fullgjorda studier (180 hp) begära utbildningsbevis för en filosofie kandidatexamen med huvudområdet socialt arbete (Bachelor of Science with a major in Social Work). För kandidatexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

4. Examensmål

Målen för utbildningen följer 1 kap. högskolelagen (1992:1434) och examensordningen för socionomexamen och generell kandidatexamen, bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100).

Socionomexamen (Träder i kraft 2018-07-01)

Mål

Kunskap och förståelse

För socionomexamen ska studenten

-	visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
-	visa kunskap om och förståelse för samspelet mellan individers och gruppers sociala situation, levnadsvillkor, fysiska och psykiska hälsa samt funktionsförmåga i förhållande till samhälleliga och andra bakomliggande faktorer,
-	visa kunskap om ledning av socialt arbete,
-	visa kunskap om och förståelse för barns behov och sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
-	visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För socionomexamen ska studenten

-	visa sådan färdighet och förmåga som krävs för att utveckla och genomföra socialt arbete på olika nivåer i samhället i samarbete med de människor som berörs,
-	visa förmåga att tillämpa relevanta författningar i synnerhet inom det sociala området,
-	visa förmåga att förstå, utreda och analysera sociala processer och problem, och
-	visa förmåga att identifiera, strukturera, utreda och utvärdera insatser på individ-, grupp- och samhällsnivå.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen ska studenten

-	visa självkännedom och empatisk förmåga,
-	visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
-	visa förmåga till ett professionellt bemötande och förhållningssätt,
-	visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
-	visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Utifrån de nationella målen för socionomexamen har följande lokala mål för utbildningen beslutats:

Kunskap och förståelse

För socionomexamen ska studenten

-	visa kunskap om juridiska, ekonomiska och politiska förutsättningar för socialt arbete under olika organisatoriska villkor i såväl offentlig och privat regi som inom det civila samhället.
---	---

Färdighet och förmåga

För socionomexamen ska studenten

-	visa förmåga att kritiskt reflektera över det sociala arbetets utformning ur brukar- och anhörigperspektiv.
---	---

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För socionomexamen ska studenten

-	visa förmåga till etisk medvetenhet och etisk självreflektion i relation till socionomens yrkesroll.
---	--

5. Beskrivning av programmets innehåll och struktur

Socionomprogrammet på Ersta Sköndal Bräcke högskola ges vid Institutionen för socialvetenskap och leder till en akademisk yrkesutbildning. Utbildningen bygger på ämnet socialt arbete som kunskapsområde. Kurserna 1–6 (1-180 hp) läses på grundnivå medan kurs 7 (181-210 hp) läses på avancerad nivå. Utbildningen bedrivs på heltid. Undervisningen är huvudsakligen campusförlagd. Även webbaserade lärandeaktiviteter förekommer. Undervisningen ges huvudsakligen på svenska, men kurser på engelska kan förekomma. I utbildningen finns återkommande internationella inslag genom möjligheter till fältstudier utomlands och kontakter med utbytesstudenter, gästlärare och internationell forskning. Undervisningen på socionomprogrammet tar sin utgångspunkt i en pedagogisk grundsyn där ett studentaktivt lärande eftersträvas. Studenten tränas i att använda ett undersökande och kritiskt förhållningssätt och ansvarar för sitt eget lärande.

Genom socionomprogrammet ges studenten möjlighet att förvärva och utveckla kunskaper, färdigheter och förmågor som krävs för att i en kommande yrkesroll kunna möta människor i svåra livssituationer och att bidra till väsentliga förbättringar av deras förhållanden. Studenten ska utveckla en medvetenhet om samhälleliga villkor som bidrar till social utsatthet, liksom kunskaper om hur det sociala arbetet kan stärka människor som befinner sig i socialt utsatta positioner. Studenten ska förvärva kunskaper om de välfärdsrättsliga grunderna för socialt arbete, liksom om förutsättningarna att bedriva socialt arbete under olika organisatoriska villkor och i såväl offentlig och privat regi som inom det civila samhället. Vidare ska studenten ges möjlighet att utveckla förmåga att kritiskt reflektera över det sociala arbetets innehåll, och att beakta det ur brukar- och anhörigperspektiv. En bärande pedagogisk idé i utbildningen är de återkommande inslagen av personlig professionell utveckling (PPU) som stärker den enskilde studentens möjligheter att utveckla en hållbar yrkesroll samt en yrkesidentitet präglad av etisk medvetenhet, professionellt förhållningssätt och bemötande. Studenten ges möjlighet att utveckla förmåga att självständigt identifiera behov av ytterligare kunskapsinhämtning och -utveckling i sin framtida yrkesroll som socionom.

Utbildningens teoretiska och professionsförberedande samt fältanknutna och verksamhetsförlagda delar är utformade så att de ständigt relateras till varandra genom kritisk reflektion. Utbildningen igenom betonas betydelsen av personligt engagemang såväl som relationskompetens och professionellt kunnande om arbetssätt och metoder utifrån bästa tillgängliga kunskap. Etisk medvetenhet och reflektion är teman som genomsyrar hela utbildningen.

Ett viktigt fokus i socialt arbete är att verka för en hållbar utveckling vilket sker genom att beakta människors rättigheter på alla nivåer och att bidra till insatser

som leder till att människor tar ansvar för eget och andras välbefinnande, förverkligar och respekterar det ömsesidiga beroendet mellan människor samt mellan människan och miljön. Härigenom är målsättningen för utbildningen att bidra till ett socialt arbete som främjar social förändring och frigörelse av människors resurser.

Kurs 1: Introduktion till socialt arbete, 30 hp

Kursen ger en introduktion till socialt arbete som vetenskapligt ämne, profession och verksamhetsfält samt en första inblick i människors levnadsvillkor, rättigheter och sociala problem. I kursen introduceras också vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete samt politik, förvaltning och socialtjänstens organisering. Fältanknytning sker genom gästföreläsningar, fältstudiebesök samt möten och intervjuer med yrkesverksamma socionomer och forskare i socialt arbete. I kursen finns återkommande moment som syftar till att stärka studentens personliga professionella utveckling (PPU). Kursen är uppdelad i fyra delkurser:

- Socialt arbete som ämne, profession och verksamhetsfält, 9 hp
- Vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete I, 9 hp
- Välfärdens organisering I, 10 hp
- Personlig professionell utveckling I, 2 hp

Kurs 2: Perspektiv på socialt arbete, 30 hp

Kursen ger studenten grundläggande kunskaper om samhälls- och beteendevetenskapliga teorier av relevans för socialt arbete. Utifrån ett livsloppsperspektiv belyser kursen livsvillkor och sociala problem under barndom, ungdom, vuxenliv och ålderdom. Kursen behandlar teorier och förklaringsmodeller i socialt arbete och sociala problemområden såsom våld i nära relationer, socialt arbete med äldre samt ekonomisk utsatthet. I kursen introduceras även ett anhörig- och brukarperspektiv. Kursens fältanknutna och färdighetstränande moment sker genom gästföreläsningar, fältstudier samt samtalsträning. Kursen rymmer fortlöpande inslag av personlig professionell utveckling (PPU). Kursen är uppdelad i fyra delkurser:

- Samhälls- och beteendevetenskapliga perspektiv på socialt arbete, 15 hp
- Teorier och förklaringsmodeller i socialt arbete, 7,5 hp
- Anhörig- och brukarperspektiv i socialt arbete, 5,5 hp
- Personlig professionell utveckling II, 2 hp

Kurs 3: Välfärdsrättsliga verktyg i socialt arbete, 30 hp

Kursen ger kunskaper i juridik och juridisk metod för att studenten ska kunna tolka, tillämpa och kritiskt reflektera kring rätten inom områden med relevans för

det sociala arbetet. I kursen ingår färdighetstränande och fältanknutna moment med fokus på myndighetsutövning, rättssäkerhet och den sociala utredningskompetensen. Kursen innehåller återkommande moment som syftar till att stärka studentens personliga professionella utveckling (PPU). Kursen är uppdelad i fyra delkurser:

- Valfärdsrätt I: Rättsliga verktyg för socialt arbete, 7,5 hp
- Valfärdsrätt II: Social- och välfärdsrättsliga normer för socialtjänsten, 15 hp
- Valfärdsrätt III: Juridisk tillämpning i utredningsarbete, 5,5 hp
- Personlig professionell utveckling III, 2 hp

Kurs 4: Perspektiv på sociala problem och metoder, 30 hp.

I kursen vidareutvecklas kunskaperna om sociala problemområden i relation till arbetsmetoder i socialt arbete på individ-, -grupp och samhällsnivå. Kursen behandlar exempelvis psykisk ohälsa, missbruk, våld i nära relationer samt annan aktuell social problematik. I kursen ingår ett fördjupande projektarbete, vetenskapsteori och forskningsmetoder. Vidare syftar kursen till att ge kunskaper om och färdighetsträning i samtalsmetoder. Här behandlas teorier om kommunikation, interaktion samt frågor om makt och etik. Fältanknytning sker genom gästföreläsningar, studiebesök och inom ramen för projektarbetet. I kursen finns återkommande moment som stärker studentens personliga professionella utveckling (PPU). Kursen är uppdelad i tre delkurser:

- Sociala problem och arbetsmetoder i socialt arbete, 15 hp
- Samtalsmetoder och bemötandets etik, 13 hp
- Personlig professionell utveckling IV, 2 hp

Kurs 5: Det sociala arbetets praktiska tillämpning, 30 hp

I kursen knyts kunskaper och färdigheter från tidigare kurser samman med en fördjupad tillämpning av och teoretisk reflektion kring praktiskt socialt arbete, i en längre handledd verksamhetsförlagd utbildning-(VFU). I kursen ingår praktisk övning och reflektion med fokus på professionellt bemötande och förhållningssätt, metoder och arbetssätt, målgrupper och det sociala arbetets organisering. Som grund för detta ingår också kunskap, reflektion och praktisk övning kopplad till teorier och metoder som handlar om handledning, personlig professionell utveckling och kompetens i socialt arbete. Kursen är uppdelad i tre delkurser:

- Yrkesrollens grundläggande aspekter, 6 hp
- Verksamhetsförlagd utbildning, 22 hp
- Personlig professionell utveckling V, 2 hp

Kurs 6: Socialt arbete och kunskapsutveckling, 30 hp.

I kursen ska studenten omsätta sina kunskaper i socialt arbete i en egen vetenskaplig text, examensarbetet. Kursen ger fördjupade kunskaper om vetenskapsteori, teorier om och forskningsmetoder i socialt arbete samt forskningsetik och kunskapssökning. I kursen finns möjlighet att förlägga en del av studierna utomlands inom ramen för Minor Field Studies (MFS). Kursen omfattar även återkommande moment som stärker studentens personliga professionella utveckling (PPU). Kursen är uppdelad i fyra delkurser:

- Teorier i socialt arbete, 5,5 hp
- Vetenskapsteori och forskningsmetoder i socialt arbete II, 7,5 hp
- Examensarbete i socialt arbete, 15 hp
- Personlig professionell utveckling VI, 2 hp

Kurs 7: Professionellt socialt arbete, 30 hp

Kursen, som ges på avancerad nivå, innebär en fördjupning av teman som behandlats tidigare i utbildningen och syftar till att ytterligare förbereda studenten för kommande yrkesarbete och/eller fortsatta studier. Den består av fyra delkurser varav tre är obligatoriska. Dessa tre delkurser innebär fördjupade kunskaper om socialpolitiska och samhällsekonomiska teorier och förhållanden med relevans för det sociala arbetets praktik. Andra centrala teman är organisering och ledning av socialt arbete samt metoder för utvärdering och verksamhetsveckling. Vidare fördjupas kunskaperna om etiska aspekter på den egna professionsidentiteten och professionsutvecklingen samt förmågan till etisk medvetenhet och reflektion:

- Välfärdens organisering II, 7,5 hp
- Organisering, ledning och verksamhetsutveckling, 7,5 hp
- Professionsetik och professionsutveckling, 7,5 hp

Utöver dessa tre obligatoriska delkurser ges även en delkurs som innebär möjlighet till fördjupning av kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga inom ett speciellt kunskaps- eller verksamhetsområde relaterat till det sociala arbetets praktik eller till forsknings- och utvecklingsarbete. Denna delkurs är utbytbar mot annan kurs på avancerad nivå:

- Fördjupning i socialt arbete, 7,5 hp

6. Examination, betygssättning och tillgodoräknande

Examinationer har betydelse för både inlärningsprocesser, färdighetsbedömningar och kunskapskontroll. Examinationsformerna varierar

inom utbildningen. Betyg sätts på genomgångna delkurser och hela kurser. Betygsskalan består av betygen Väl godkänd, Godkänd och Underkänd utom när det gäller delkurserna Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) och Personlig professionell utveckling (PPU) där betygen är Godkänd och Underkänd. Delkursbetygen vägs samman till ett betyg för hela kursen, vilket regleras i respektive kursplan. Betygsskala framgår av kursplan. Betyget fastställs av en särskilt utsedd lärare (examinator).

Om student har beslut från högskolan om rätt till särskilt pedagogiskt stöd p.g.a. funktionsnedsättning har examinator rätt att ge anpassad examination eller låta student genomföra examinationen på alternativt sätt.

Av respektive kursplan framgår om det finns någon begränsning av antalet provtillfällen som student får genomgå för att få godkänt resultat på en delkurs. Antalet tillfällen ska i så fall bestämmas till minst fem (ett ordinarie tillfälle och fyra omprovstillfällen). Studenter som underkänts i moment kring PPU erbjuds ytterligare ett tillfälle och tillhörande examination. En student som efter genomgången VFU underkänts eller utan laga förfall (exempel på laga förfall är sjukdom) avbrutit VFU, erbjuds ytterligare ett tillfälle för sådan utbildning och tillhörande examination.

En students verksamhetsförlagda utbildning kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att klientsäkerheten eller klienters förtroende för verksamheten riskeras.

En student som underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot detta.

Ersta Sköndal Bräcke högskola tillämpar 6 kap. 6–7§§ i högskoleförordningen (1993:100) rörande students möjlighet att, efter särskilt beslut, tillgodoräkna sig annan utbildning eller yrkeserfarenhet i högskoleutbildning.

7. Övriga föreskrifter

Mer detaljerad information om föreskrifter samt om kursernas lärandemål, innehåll och examinationer finns i respektive kursplan.

8. Övergångsbestämmelser

Kurser enligt tidigare utbildningsplan ”2010-11-25 (med revideringar)” avvecklas successivt enligt beslutad avvecklingsplan. Studenter från utbildningsplan ”2010-11-25 (med revideringar)” ska ges möjlighet att fullfölja sin utbildning enligt avvecklingsplanen eller individuell studiegång.